

**Oświadczenie złożone
przez senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego
na 6. posiedzeniu Senatu
w dniu 15 lutego 2024 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Adama Bodnara

Szanowny Panie Ministrze!

W sierpniu 2018 r. Fundacja Komitetu Obchodów Narodowego Dnia Życia w ramach zawartej z Funduszem Sprawiedliwości umowy nr DFS-II-7211-507/18 otrzymała dotację celową w wysokości 24 milionów 122 tysięcy 778 zł 97 gr. Przedmiot zadania, którego realizację powierzono fundacji, określono jako „Bezpieczna droga – ogólna kampania profilaktyczna ograniczania przestępczości w ruchu drogowym”. W ramach tego zadania fundacja miała m.in. dokonać zakupu i dystrybucji do wszystkich szkół podstawowych w Polsce 3 milionów 18 tysięcy 126 kamizelek odblaskowych. Miało to nie tylko uświadomić wszystkim dzieciom, jak ważne jest bycie widzialnym w ruchu drogowym, ale również poprawić ich bezpieczeństwo.

Zgodnie z art. 11 ustawy – Prawo o ruchu drogowym pieszy poruszający się po zmierzchu po drodze poza obszarem zabudowanym jest zobowiązany używać elementów odblaskowych w sposób widoczny dla innych uczestników ruchu. Odblaski muszą także nosić piesi prowadzący poboczem rower, skuter, motocykl czy wózek. Kluczowe znaczenie mają słowa „w sposób widoczny”. Dotyczy to nie tylko sposobu noszenia elementów odblaskowych, ale również spełniania przez ten odblask wymogu znacznej poprawy widoczności pieszego, szczególnie w złych warunkach atmosferycznych.

Kamizelka spełniająca wszelkie niezbędne wymogi to taka, która spełnia wymogi normy EN ISO 20471. Norma EN ISO 20471 to aktualna wersja normy EN 471. Określa ona wymagania dla odzieży ochronnej o intensywnej widzialności, która daje możliwość wizualnej sygnalizacji obecności danej osoby na drodze w każdych warunkach oświetlenia, zarówno w świetle dziennym, jak i w ciemności, oraz w każdych warunkach pogodowych. Kamizelki niezgodne z tą normą mogą, szczególnie po zmierzchu, nie spełniać tego wymogu, a tym samym nie tylko nie poprawiać bezpieczeństwa jej użytkownika, ale wręcz stanowić dla niego zagrożenie. Przekonanie użytkownika drogi, że jest on widoczny, nie oznacza, że tak jest w rzeczywistości.

W trudnych warunkach atmosferycznych osoba bez prawidłowych, widocznych elementów odblaskowych może być widoczna dla kierującego dopiero z odległości ok. 10 m. W przypadku osoby noszącej kamizelkę odblaskową, która spełnia normy, odległość ta rośnie do ok. 150 m. Kamizelki odblaskowe bez certyfikatu mogą nie spełnić swoich zadań. W rzeczywistości jest to jedynie gadżet, a nie produkt poprawiający bezpieczeństwo.

Kamizelki odblaskowe, które Fundacja Komitetu Obchodów Narodowego Dnia Życia przekazała szkołom podstawowym, zostały wyprodukowane w Chinach, a z uwagi na ich liczbę oraz to, ile środków finansowych fundacja przeznaczyła na ten zakup, istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że zakupione kamizelki odblaskowe nie spełniały wymogu zapewnienia poprawy widzialności ich użytkowników.

Przedstawiwszy tę argumentację, zwracam się do pana ministra z wnioskiem o przeprowadzenie przez Centralne Laboratorium Kryminalistyki KGP badania dostarczonych szkołom kamizelek pod kątem ich zgodności z normą EN 471. Norma ta określa precyzyjnie wielkość minimalnej powierzchni odblaskowej oraz liczbę luksów światła padającego i odbitego. Jeżeli przeprowadzone badania potwierdziłyby, że zakupione kamizelki nie spełniają norm oraz nie gwarantują bezpieczeństwa dzieci, należałoby rozważyć podjęcie decyzji o przeprowadzeniu przez prokuraturę postępowania przygotowawczego we wspomnianej sprawie.

Krzysztof Kwiatkowski
senator RP